

Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Budapest IV. Himz-utca és Kalap-utca sarkán 1. sz. Csek bérmentes levelek fogadhatók...

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyiltterek felvételnek Árszabály szerint a kiadó hivatalban: Budapest IV. Himz-utca és Kalap-utca sarkán 1. sz.

Ideges világ.

Sajátságos mozgalmak fluktuációi vetik fel világszerte habjait. Egész váratlanul, a legkisebb okozati összefüggés nélkül események mennek végbe...

Ugyanekkor Konstantinápolyban a szultán-gyilkosok póre szomorú befejezéssel ér véget, s az elítéltek a kétségbeesés bizonytalanságában várják, mit hoz magával a következő pillanat...

S mialatt a török fővárosban ezek véghemennek, azaltal Olasz- és Franciaország némely határvárosában kitörnek az egyenetlenség a két szomszéd nemzet között...

városában, kifejezheti méltatlankodását, sőt felháborodását a történet felett: ez mind nem teszi jobbá a helyzetet.

A világ különféle pontjain egyszerre mutatkozó eme sajátságos mozgalmakhoz csatlakozik még sok, mely már régen érezhető, s melyet nem csakhogyan nem sikerült elnyomni a legújabb napok alatt...

Sajátságos képet nyújt ez az általános forrongás, mondhatnánk érjedés. A merre csak szemünket vetjük, mindenütt más és más alakban mutatkozik, de mindenütt ott találjuk...

Beszélgés a bulgár fejedelemmel.\*

Nem vagyok barátja a nagy urakkal folytatott párbeszéd kikürtölésének s hihetőleg ennek köszönhetem, hogy egy Belgrádban, Szófiában mint itt Bukarestben mindig szívesen fogadnak a legelső államférfiak...

Hogy a bulgár fejedelemmel ezeltől 8 nappal történt kihallgatásomat leírom, ezt az „Egyetértés” igen tisztelt szerkesztőjének felhívására teszem, indoklásom nem követek el, a fejedelem nem mondotta ki e szót: „unter uns gesagt” tehát bátran írhatok.

Átmentem Bulgáriába, hogy a hangulatot ki-puhatolhassam és saját szememmel lássam az ott történeteket. Bizony a lapok sok valótlanságot hoznak, lelketlen levelezők, kik a csempészekben merítik leveleikhez az anyagot...

Rustesukon a püspöki palotában volt szállva a fejedelem egész személyzetével együtt. Kiszéretben voltak Stoiloff (volt igazságügyér) a politikai iroda főnöke és herezeg Ypsakoff százados.

Lapunk egyik keleti levelezője mult hó 24-én a bulgár fejedelemmel hosszabb kihallgatásos volt. Levelezők csak egyes felhívásunkra írta le a fejedelemmel folytatott párbeszédet, ez az oka, hogy ily későn adjuk e rendkívül érdekes párbeszédet.

Délután 2 1/2 órákor a fejedelem rendkívüli nyájassággal fogadott.\*

Sándor fejedelem, rövid 21 hónap alatt mondatom megőregedett, 1879. októberben láttam őt utóljára, akkor még egy vidor arcu ifjú volt ő, még a 23 év is alig látszott meg rajta, és ma? Ma I. Sándor nem mintegy 25 éves ifjú, hanem mintegy 35 éves férfi néz ki, arca komoly, egykor nyílt homloka, redős lett, képét teljes széke szakál köríti, ezeltől két évvel szőke mindegyre mosolygott, ez a mosoly most teljesen eltűnt. Nem is csuda!

Orosz tábornoki egyenruha volt rajta, mondatom, hogy ez rossz hatást tett reám, de térjünk át társalgásunkra.

Fejedelem: Örvendek, hogy egy magyar hírlapírórt üdvözölhetek néalam, öröndek azért, mert alkalmam van kinyilatkoztatni azt, hogy a szomszéd nemzetek közt a legnagyobb szűlyt a magyarok jóakarata és barátságára fektetlem.

En: Biztosíthatom fenségédet, hogy egy magyar nemzet mint a magyar sajtó őszinte rokonszenve kíséri fenségédet. Szerencsésnek érzem magam kijelenthetni, hogy fenségéd proklamációja, nem csak hogy a legjobb hatást idézte elő hazámban, hanem binni kezdünk abban is, hogy azon az uton, a melyet fenségéd proklamációjában kijelölni méltóztatott, a magyar és bulgár nemzet meg fogja egymást testvériesen érteni.

Fej. Ösmerem az ön nemzetét, ösmerem az önök történetét, — nemcsak a világtörténelemből, hanem Magyarország történetéből. Mindkettő csak a tisztelettel ébresztette bennem a lovagias magyar nemzet iránt. Biztosítottam önt, hogy ha a bulgár nemzet elfogadja proklamációm tartalmát, s kezembe adja hét évre a kormányzatot, úgy belé fogom oltani a bulgár nemzetbe azt, hogy nekünk Magyarország barátsága a legdrágább kincsek egyike.

En: Fenségéd leereszkedő kegyessége egy alázatos kérdésre batorit, kegyeskedjek megbocsátani, hogy ha talán a diszkrezió határát léleplem.

Fej: Örvendek az őszinteségnek, kérem beszéljen nyíltan, bár mindig nyílt és őszinte emberek lettek volna körülöttem, ma nem roskadnának vállaim a nagy teherrel. Mit kíván ön tudni?

En: Fenségéd 2 1/2 óra utalodója a bulgár nemzetnek, trónraléptének kezdetén meggyőződhettél arról, hogy a bulgár nemzetet a törvény tiszteletre tanítai: kell, hogy a bulgár nemzetnek csak eszeppentki szabad a polgárosodott nemzetek legdrágább kincséből: az alkotmányból nyujtani, a bulgár nemzetet abszolút kell kormányozni, szigorúan de igazságon, ezt tudva, miért várt fenségéd két évnél tovább, sőt most is, minnek rendeltel el fenségéd a választásokat, mért nem vette kezébe az állam gyeplőt? hisz az európai diplomácia fenségéd eredmények öröndve, a legmelegebben támogatta volna?

Fej. Igaza van önnek, az európai diplomácia támogatására számíthatam volna, — nem tettem kérdést, de meg vagyok győződve, hogy így van. De ez nem elégeltet volna ki az én tiszta lelkiismeretemet, én arra esküdtem, hogy a bulgár nemzetet alkotmányosan fogom kormányozni, eskümet nem szegem meg, inkább elhagynom a trónt.

En: De fenségés ur, ha a bulgár nemzet elfogadja fenségéd proklamációját, akkor az alkotmányos kormányformát az egyeduralom váltja fel.

Fej. Ez egészen más. A nemzet választja képviselőit, tehát ha a nemzet megbízottjai kezembe adják az ország gyeplőt, úgy elfogadom és biztomból önt, hogy Európa meg lesz velem elszádv. Igen öröndekelt, ha ön jelen lenne a szászvári skupstina (országgyűlés) megnyitásán, meggyőződhetne, hogy én a nemzet akaratát tisztelni tudom, s ha a nemzet proklamációját elfogadja, hogy az nem a presszó, hanem a nemzet józanságának a következménye.

Megígértém, hogy az országgyűlésen okvetlenül meg fogok jelenni.

A fejedelem a „vizionálás” reményében bocsájított el.

Még Stoiloff úrnál tettem tiszteletemet és ennek az ismertetésnek, őszintén megvallva, nagyon örültek. Stoiloff urban egy igen szépen képzett, a szó teljes értelmébeni művelt embert találtam, ki igen jó bulgár hazafi, de nem majomszeretet az, a melylyel ő nemzete iránt viseltetik, ő megmondja nemzetének szemébe a roppant sok árny és a nagyon kevés fényoldalt.

Dr. Stoiloff ur alig 23 — 30 éves férfi, termete inkább alacsony, mint közép, nyílt homloka, szép két nagy szemű nemcsak műveltség, de okosság is árulnak el. Stoiloff ur nemcsak főnöke a fejedelem politikai irodájának, hanem egyszerűsággal legbensőbb barátja is, a jó barátoktól elgyatott fejedelemmel.

Hosszasan beszélgettünk, ugyanzok volt beszédünk tárgya, mi a fejedelemmel történt kihallgatásomról volt. Reményem, hogy Szisztyóvnan nagy hasznát vendem ez ösmeretségnek.

\* Midőn nérvégemet beküldtem herezeg Ypsakoffhoz, felkérték, hogy egyszerűsággal rustuski lakosomat is jeleltem meg. Nálam nem volt írón, kérem, kérem, s eredeti, hogy az egész palotában. (Kívve az irókat, nem kaptam sem irót, sem írtát és toltat.)

Budapest, július 4.

Garfield elnök még vívdik a halállal s gyilkosát a börtönben két század katonaság őrsi a nép bosszujától. Mondják, hogy a merénylő örült, de nincs kizárva, hogy csak telteti magát, s hogy büne valódi indokul ne a megzavart egy szabálytalan működését, hanem az eszköz fölbérelt magánszobut lehessen tekinteni. Mert mióta Garfield a new-yorki vámszédőlkéket, a carportbagerek bandáját ledézta, s new-yorki vámgazgatóvá a tiszta kezű Robertson államzenator nevezte ki, Conkling részről, kik ellen esalási per indított, a legrosszabbra el kellett készülnie lennie. Különbben Guiteau maga is ebocsátott hivatalnok, épen nem valószínűtlen tehát, hogy a többi kibukott hivatalnokkal összeköttetésben állott s a merénylőre ezek tüzték fel. — Az Egyesült Államok alkotmányának szerint az elnök halála után nem választanak új elnököt, hanem az alelnök lép helyére, s az ügyek egész a törvény szerinti új választás napjáig vezet. Így tehát Garfield helyére esetleg Chester Arthur alelnök fog lépni, s 1885. márczius 4-ig elnökösködik. E változás azonban nagy kárával járna az Uniónak, minthogy Chester Arthur jóval tehetségtelebbe s csekélyebb gyakorlattal bíró államférfi, semhogy az elnöki tisztet járó őrsi teendőknél meg tudna felelni.

Észak-Afrikában a zavar folyton nő, s az új tuniszi expedíció mindinkább szükségessé bizonnyul. Agir polgári kormányzója, Grévy Albert, és Farre a hadügyminiszter, kik a felelősséget egymásra akarják hárítani, egyszerre beadták lemondásukat, mi a helyzetet még bizonylatlabbá teszi. Általában az a vélemény, hogy az expedíció gyors visszahívása a legnagyobb politikai hiba volt, mit el lehetett követni, ezért azonban nem a hadügyminiszter vagy a kormányzó kell felelősségre vonni, hanem Gambetta, ki az egész okkupáció színter mögötti intőzője volt. A kizárás Sfaxban folyvást terjed; elnyomásra gyors intézkedéseket tettek, de eddig eredmény nélkül. A város a franciáknak most bombáni fogják. Monasztirban és Kairóban azonban még nyugalom uralkodik.

Midhat pasa orosz Angolországban mely rokonszenvet kellett, s a kormányt több oldalról felszólítja, hogy az ítélet végrehajtásának megakadályozására tegye meg a kellő lépéseket. A legelőkelőbb lapok, mint a „Daily Telegraph”, „Daily News” hosszabb cikkekben követelik, hogy a kormány Midhatot ne engedje a csehszlovények áldozatán esni. A szultángyilkosok sorsára vonatkozólag különben az a hír érkezett legújabbban, hogy csak a voltaképeni gyilkosokat fogják kivégezni, Midhat pást pedig s a többi büntöztetők örök időkre számúzik Arábiába. E hír azonban még megerősítésre vár.

Bulgáriából összeesküvés hírek szállonganak. Hitrovo, a bulgáriai orosz min. rezidens tegnapielőt Giersnek azt távirta, hogy Sándor fejedelem ellen összeesküvést fedeztek fel. Az orosz lapoknak a kormány megígültta, hogy e tárgyról írjanak, a „Presse” azonban áttesztelt nyert róla. Bővebb részletek hiányoznak. Hogy van-e alapsja e híreknek, nem tudni; annyi azonban kétségtelen, hogy a választások nem oly előnyösen álltak ki, mint hivatalosan kikürtölték, s a fejedelemmel elegendő oka lehetné, hogy a székséggé válható terrorizmus indoklásul ilyes híreket engedjen világgá bocsátani. Plevna és Grahovo kerületekben az ostromlópárt már ki van hirdetve, hihetőleg az egész ország mihamarabb erre a sorsra jut. Ernroth hadügyminiszternek lekészőzése szoros összefüggésben van e dolgokkal. Helyére Geleskovot fogják kinevezni.

A Garfield elnök elleni merénylet.

A legújabbban érkezett kábel sürgőnyök szerint az elnök elleni merénylet a Baltimore-Potomac vasúti washingtoni indóházának hölgyteremében követtett el. Az elnök Lovett Branchba akart utazni nejéhez. E látogatás után néhány barátját kereste volna fel, kik a Hudson partján és Massachusetts állam Williamstown nevű városában laknak. Az elnök Blaines társaságában volt, mikor a lövésék érték. A hölgyteremben mintegy ötven nő volt még jelen. Két lövés dördült el; az egyik a jobb karit sebesítette meg, a másik a jobb csipőt a vese közelében.

A gyilkos, kit merénylőnek a vasúti személyzet azonnal elfogott, gyöngéd testalkatú, mintegy 30 éves, s öt láb 7 hüvely magas. Az elnököt előbb a vasúti indóház egy magán szobájába vitték, s aztán hordozékban erős rendőri fedezet alatt a fehérbárra.

A gyilkos börtönét két század katonaság őrsi, minthogy a felindult őrsi, s a nép a gyilkost lynchelni akarta. E férfi az első kihallgatásánál nem akarta földetelni nevét és származását, később azonban felelt a hozzá intézett kérdésekre. Guiteau Károlynak hívják, chicagói ügyvéd s kanadai francia származású. Már több hete leskelődik a fehér ház körül, minthogy mindenórán konzuli kinevezést akart nyerni. Azt hiszik, hogy a reményében való csatlakozás elméjét meglágyította. Mikor elfogták, így szólt: „En istállószolgá vagyok és Arthur most elnök. Itt van nálam egy levél, melyet adjanak át Sherman tábornoknak. Mindent megfogok magyarázni, vezessenek a rendőri hivatalba.”

A lövésnek után Garfield érváráse azonnal 53-ra esett alá, arca elcsapadt, később az érvérés

gyorsult. Az orvosok a sebet kutszolni akarták, azonban az elnök elgyengülése miatt e tervvel felhagytak. Az elnök délfele ismét magához tért, s titkárnak a következő, nehezebb intézet táviratát mondta toltba: „Az elnök... felszólított közöljem önnek, hogy súlyosan megsebesült-ték, hogy sebe mily veszélyes, ő maga nem mondhatja meg, eszméletlenül van, s reméli, hogy őn minamarabb hozzá jön. Üdvözli önt.”

Délután Garfieldet az első orvosok vizsgálták meg. A sebek kívülről kevéssé vérzenek, azonban belső elvérzésről tartanak. A kerületi orvos a következő bullettint adta ki: Az elnököt öt perczel megsebesítés után ájulatlan találtak Felrissitására aromátikus ammonia szeszt és brandyt adtam ajkai közé. E sebek hatással voltak. Az elnök outandatra ebredt. Mikor aztán megkérdeztem, hogy hol érzi a fájdalmakat, azt válaszolta, hogy a jobb szárnyesontában és lábában. Ezután a sebeket ujaimmal megvizsgáltam, mi csekély vérzés okozott. Orvosi tanácskozás után elhatároztuk, hogy a fehér házbá vittük, hol második vizsgálatot tartottunk s ismét életlőt italokat adunk be neki. Az a kísérlet, hogy a löcsatornát megtaláljuk, eredményre nem vezetett. Egy órákor az elnök leirhatatlan szenvedéseket érzett, miert morimot feekendeztünk bőre alá; este 6 óra tájban állapota rosszabbá vált, az érvérés gyengült, értelme azonban nem homályosult el.

Garfield asszony Lang Branchot 12 óra 40 perczkor hagyta el. Washingtonban minden hivatal szünetel, a miniszterek folytonosan a fehér házban vannak. A gyilkosnál leveleket találtak, melyekben kifejezést ad az ön szándékának, hogy az elnököt megölvi. E levelekből állítólag az (tűnik ki, hogy elmezavara van. A gyilkos házasszonya kihallgatva van, elmondta, hogy Guiteau a néha igen különösen viselte magát; azt állítja, hogy Logon szenátor ismeri, de ez azt mondta, hogy Guiteau bolond.

Washingtonban az a hír szállong, hogy a gyilkos nem örült, s hogy a merénylet összeküvés szüleménye. Az állítás erősítésére azt hozzák fel, hogy Guiteau a merénylet előtt egy bárkocissal abban egyezett meg, hogy őt, midőn az indóházból visszatér, így gyorsan mint csak lehetséges, a kongressz-tetőbe szállítja. Ezenkívül egy fiúnak egy csomag papirt adott át, hogy elfogattása esete-re azt a hitet keisse, hogy elmebajjodott. Guiteau állítólag azt vallotta, hogy a gyilkosodott ő maga tervezte s ő Long Branchba utazott a merénylet végrehajtására, de Garfield asszony gyöngé s szenvedőkülsje oly erős behatással volt rá, hogy visszajött terje végezhette előt.

Kik a gyilkossal a merénylet után szót váltottak, azt állják, hogy az örülésé semmi jót sem fedeték fel róla.

Mondják, hogy a gyilkosnak czinkostársai vannak, kiknek személyleírását a rendőrség már megszerette.

Reggeli 1 órákor az az újabb hír érkezett, hogy Garfield állapota jelentékenyen javult. Az unió londoni követe júli 3-án éjel azt a távirati hírt vette, hogy Guiteau valóban örült, s hogy gyilkosmerénylőnek nincs politikai alapsja. Az első táviratot az amerikai követt 3-án reggel 7/4-kor Mr. Blainetől kapta. Ez így hangzik: „Az elnök állapota javult. A kezelő orvosok egyhangú véleménye szerint a változás feltűnő, s a legjobb reményekre jogosít.”

Az angol királytól délelőtti titkárs Ponsoby által három táviratot küldött Lowellhez, melyben legmélyebb részvétetnek ad kifejezést. A walesi herceg és neje is részvétnyilatkozatot küldtek.

A New York Herald londoni irodaja 3-kán délutáni 4 óra 25 perczrel kezdve a következő sürgönyt vette: „Az orvosok ma reggel azt határozta el, hogy egyelőre a golyók kivételét nem kísértik meg, minthogy az elnök felgyógyulása ettől nincs függésben.”

5 óra 30 percz. Az elnök állapota jelentékenyen javult a gyilkost Charles Jules Guiteau-nak hívják, 40 éves, tagja volt az Onaida képviselőnek, s később foglalkozás nélküli ügyvéd volt Chicagóban. Ott úgy ismerők, mint koborgó felolvató, s gkatort és hivatalvádszát. Azon kiutóbból helyekről érkezett jelentések, hol Guiteau tartózkodott, meggyőzők abban, hogy Guiteau mindenütt mint minden ki-mélet nélküli kalandort ismerték, kinek jellemvonásai közé tartozott, hogy szeretett magáról beszélni.

E szenvedélye egészen az örüléséig fokozódott. Azon okmányokat, melyeket Guiteau egy előkelő hírlapud-sítóhoz küldött, az államügyész legatlattta, minthogy titokban maradásuk egyelőre székségesnek mutatkozik. A nagyobb hírlapok Guiteaut hírhedt lázas agyu embernek tekintik, ki a republikánus párt egyik extravágans töredékéhez tartozott, s kit teljesen örülttett a család, hogy az nem vezeték ki arra a hivatalra, melyet elnyerni óhajtott. Zavart agyában a személyes bosszu gondolatá ebredt azon ember ellen, kitől a kinevezések függnek.

Bűne ama politikai korrupció kifolyása, mely a közhivatallokat a választási harcok győztesei zsákmányának tekintti.

Jul. 3-án reggel 2 óra 45 perczkor kelt hivatalos távirat konstátálja, hogy az elnök nyugodtan aludt, azonban többször fölébredt. Megsebesülése után először volt magához táplálékot; érváráse 124-re emelkedett, a test hőmérséke rendes, lélegzetvétele másodperczenkint 108-ra rug. Dr. Blisse konstátálja, hogy a golyó a tizedek és tizenegyedik borda közt furdott be a hágeremcsoszlop jobboldalán, s a máj jobb szárnyát hatolt. Végül az aistet előérzésben magdult.

Garfield asszony este 6 órákor érkezett férje beteg ágyához. Arthur alelnök éjtőlkor Newyorkból Washingtonba utazott Blaine miniszter távirati meghívására.

Párisból a gyilkosra vonatkozólag oda érkezett hírek alapján a következőket jelentik: Guiteau Károly Gyula kanadai szülöcsű, francia szülők gyermeke a marselli konzuli állásért folyamodott, hol már régebben, mint konzult hivataloskodott. Visszahívására állásnak meg nem felelő oktatás megaviseletét történt volt. Minthogy folyamodványa visszautasításot, boszú-ból az elnököt meg akarta gyilkolni. A merénylet után menekülni akart, azonban a beszózó néptö-

Vertical text on the left margin containing various small notices and advertisements.













